

ВИСНОВОК

до проектів Законів:

про внесення змін до Податкового кодексу України щодо перегляду ставок акцизного податку на тютюнові вироби (реєстр. № 11090 від 18.03.2024)

про внесення змін до Податкового кодексу України щодо перегляду ставок акцизного податку на тютюнові вироби (реєстр. № 11090-1 від 01.04.2024)

про внесення змін до Податкового кодексу України щодо перегляду ставок акцизного податку на тютюнові вироби (реєстр. № 11090-2 від 01.04.2024)

про внесення змін до Податкового кодексу України щодо перегляду ставок акцизного податку на тютюнові вироби (реєстр. № 11090-3 від 03.04.2024)

про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законів України щодо приведення ставок акцизного податку на тютюнові вироби до вимог європейського законодавства (реєстр. № 11090-4 від 03.04.2024)

Комітет Верховної Ради України з питань цифрової трансформації на своєму засіданні 21 травня 2024 року (Протокол № 122) розглянув проекти Законів:

- про внесення змін до Податкового кодексу України щодо перегляду ставок акцизного податку на тютюнові вироби (реєстр. № 11090 від 18.03.2024), поданий Кабінетом Міністрів України;
- про внесення змін до Податкового кодексу України щодо перегляду ставок акцизного податку на тютюнові вироби (реєстр. № 11090-1 від 01.04.2024), поданий народними депутатами України Петруняком Є. В. та Ніколаєнком А.І.;

- про внесення змін до Податкового кодексу України щодо перегляду ставок акцизного податку на тютюнові вироби (реєстр. № 11090-2 від 01.04.2024), поданий народним депутатом України Кривошеєвим І. С.;
- про внесення змін до Податкового кодексу України щодо перегляду ставок акцизного податку на тютюнові вироби (реєстр. № 11090-3 від 03.04.2024), поданий народним депутатом України Булах Л. В. та іншими народними депутатами України;
- про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законів України щодо приведення ставок акцизного податку на тютюнові вироби до вимог європейського законодавства (реєстр. № 11090-4 від 03.04.2024), поданий народним депутатом України Южаніною Н. П. та іншими народними депутатами України.

Метою законопроектів є поступове підвищення до 2028 року специфічних ставок акцизного податку з сигарет до досягнення мінімального рівня, встановленого Директивою Ради 2011/64/ЄС від 21.06.2011 щодо структури та ставок акцизного збору на тютюнові вироби (кодифікація), з одночасним еквівалентним підвищенням таких ставок на тютюн, промислові замітники тютюну та зменшенням їх розміру для тютюновмісних виробів для електричного нагрівання.

В межах предметів відання Комітету щодо запропонованих законодавчих змін зазначаємо наступне.

Міністерство цифрової трансформації України у своєму висновку повідомляє про відсутність зауважень до законопроектів, але разом з тим зазначає наступне.

Планом організації підготовки проектів актів та виконання інших завдань, необхідних для забезпечення реалізації Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України у зв'язку із запровадженням електронної простежуваності обігу алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах» від 29.06.2023, № 3173-ІХ (резолуція Прем'єр-міністра України від 05.08.2023 року № 23144/1/1-23) (далі – Закон № 3173) Міністерство цифрової трансформації визначено головним органом, відповідальним за розробку низки нормативно-правових актів, передбачених Законом № 3173.

Під час розробки відповідних нормативно-правових актів було виявлено необхідність внесення змін до Податкового кодексу України в частині забезпечення електронної простежуваності обігу алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах.

Крім того, відповідно до частин четвертої, п'ятої статті 2⁴ Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, спиртових дистилатів, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (в редакції Закону № 3173) власником (держателем) Електронної системи є держава в особі центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію

державної політики у сферах цифровізації, цифрового розвитку, інформатизації, у сфері надання електронних та адміністративних послуг.

Технічним адміністратором Електронної системи є визначене Кабінетом Міністрів України державне підприємство, яке належить до сфери управління центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сферах цифровізації, цифрового розвитку, інформатизації, у сфері надання електронних та адміністративних послуг.

З огляду на зазначене, з метою забезпечення належної технічної реалізації Закону № 3173, а також дотримання комплексного підходу до внесення змін до законодавства пропонується доповнити Податковий кодекс України такими змінами.

До статті 234 Податкового кодексу України в редакції Закону № 3173:

1. Відповідно до абзацу восьмого пункту 234.1 імпортери з метою ввезення на митну територію України тютюнових виробів, виготовлених у державах - членах Європейського Союзу, до дати ввезення таких товарів (продукції) на митну територію України забезпечують внесення інформації про унікальні ідентифікатори, нанесені на такі тютюнові вироби, до Електронної системи обігу алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах. Внесення інформації до Електронної системи обігу алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, для цілей електронної простежуваності обігу товарів (продукції), що підлягають маркуванню, прирівнюється до формування унікальних ідентифікаторів та не вимагає додаткового нанесення графічного елемента електронної марки на такий товар (продукцію).

Пропонується вказаний абзац після слів “з метою ввезення на митну територію України тютюнових виробів” доповнити словами “та рідин, що використовуються в електронних сигаретах,” а після слів “нанесені на такі тютюнові вироби,” – словами “рідини, що використовуються в електронних сигаретах,”.

Запропоноване унормує можливість внесення інформації про унікальні ідентифікатори, нанесені на такий вид підакцизних товарів, як рідини, що використовуються в електронних сигаретах, виготовлені у державах – членах Європейського Союзу, до Електронної системи обігу алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах.

Разом з тим з метою уникнення прогалин, забезпечення єдиного правозастосування у зазначеному абзаці потребують уточнення слова “та не вимагає додаткового нанесення графічного елемента електронної марки на такий товар (продукцію)”, оскільки чинне положення може трактуватися як можливість не наносити графічний елемент на тютюнові вироби, виготовлені у державах - членах Європейського Союзу.

2. Разом з тим, оскільки відповідно до підпункту 215.3.2 пункту 215.3 статті 215 Податкового кодексу України не для всіх тютюнових виробів

акцизний податок розраховується з їх ваги, абзаци дев'ятий і сімнадцятий пункту 234.2 пропонується викласти в такій редакції:

«опис товару - код товару (продукції) згідно з УКТ ЗЕД відповідно до підпункту 215.3.2 пункту 215.3 статті 215 цього Кодексу, кількість одиниць у пачці, для сигар та інших тютюнових виробів, акцизний податок щодо яких розраховується з їх ваги, – вага товару (продукції), для рідин, що використовуються в електронних сигаретах, – об'єм картриджа, заправного контейнера та інших ємностей, вміст нікотину та розмір максимальної роздрібною ціни на тютюнові вироби або рідини, що використовуються в електронних сигаретах;».

3. Відповідно до абзацу десятого пункту 234.3 у разі генерування унікального групового ідентифікатора унікальних ідентифікаторів електронних марок Електронною системою обігу алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, за запитом економічного оператора унікальний груповий ідентифікатор складається з елементів даних (та послідовності), зокрема, дати групування - послідовність із восьми символів у форматі РРММДД, де РР - це рік, ММ - місяць, ДД - день такого групування.

Водночас згідно з абзацами першим, другим та десятим пункту 234.2 унікальний ідентифікатор для кожного окремого виду товару (продукції), що підлягає маркуванню, складається з таких елементів даних (та послідовності) для тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, вироблених на території України, зокрема, відмітки часу у вигляді восьмизначної цифрової послідовності у форматі РРММДДгг на позначення дати та часу виробництва.

З метою забезпечення єдиного підходу в абзаці десятому пункту 234.3 слід змінити формат дати "РРММДД" на "РРММДДгг", де РР – це рік, ММ – місяць, ДД – день групування, гг – година такого групування.

4. Разом з тим зазначаємо, що відповідно до абзацу другого пункту 234.3 унікальний груповий ідентифікатор може містити унікальні групові ідентифікатори нижчого рівня групування.

Відтак з метою узгодження положень Податкового кодексу України між собою пункт 234.3 потребує доповнення новими абзацами шостим і сьомим такого змісту:

«унікальні ідентифікатори електронних марок акцизного податку; унікальні групові ідентифікатори нижчого рівня (в разі наявності);».

Також слід зазначити, що відповідно до абзаців п'ятого та шостого пункту 234.3 у разі генерування унікального групового ідентифікатора унікальних ідентифікаторів електронних марок Електронною системою обігу алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, за запитом економічного оператора унікальний груповий ідентифікатор складається з елементів даних (та послідовності), зокрема, літер та цифр, з яких складається код ідентифікатора економічного оператора, який здійснив пакування товару (продукції) у групові упаковки, формування та нанесення на них відповідного унікального групового ідентифікатора (для

економічних операторів - виробників підакцизних товарів (продукції) або літер та цифр, з яких складається код ідентифікатора економічного оператора, який здійснив ввезення на митну територію України підакцизних товарів (продукції).

З метою уникнення обмеження формування унікальних групових ідентифікаторів лише економічними операторами - виробниками/імпортерами пропонується в абзаці шостому пункту 234.3 слова та символи «(для економічних операторів - виробників підакцизних товарів (продукції) або літер та цифр, з яких складається код ідентифікатора економічного оператора, який здійснив ввезення на митну територію України підакцизних товарів (продукції)» виключити.

5. Пунктом 234.4. визначено додаткові дані, необхідні для формування електронних марок, що вносяться до Електронної системи обігу алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, після формування унікального ідентифікатора.

З метою відображення в Електронній системі обігу алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, конкретного об'єкта економічного оператора, на якому буде оприбутковуватись підакцизний товар (продукція) пропонується доповнити пункт новим абзацом тринадцятим такого змісту:

«код ідентифікатора об'єкта економічного оператора за місцезнаходженням маркованого товару на дату активації електронної марки.»

6. Разом з тим слід звернути увагу, що підпунктом 234.8, який визначає порядок погашення електронних марок, не врегульовано питання вирішення можливих колізій при отриманні інформації про погашення електронних марок із системи обліку даних реєстраторів розрахункових операцій (СОД РРО).

7. Також слід зазначити, що статтею 5 Закону України «Про метрологію та метрологічну діяльність» визначено, що в Україні застосовуються одиниці вимірювання Міжнародної системи одиниць (SI), прийнятої Генеральною конференцією з мір та ваг і рекомендованої Міжнародною організацією законодавчої метрології.

Визначення основних одиниць SI, назви та визначення похідних одиниць SI, десяткових кратних і частинних від одиниць SI, дозволених позасистемних одиниць, а також їх позначення та Правила застосування одиниць вимірювання і правила написання назв та позначень одиниць вимірювання і символів величин затверджено наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 04 серпня 2015 року № 914, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 25 серпня 2015 року за № 1022/27467.

Відповідно до норм вказаного наказу величина «вага» вимірюється в «ньютонгах», а величина «маса» – у «кілограмах».

З урахуванням зазначеного та з метою дотримання єдиного підходу пропонується у Податковому кодексі України застосовувати одиниці вимірювання і правила написання назв та позначень одиниць вимірювання і символів величин, які передбачені Правилами застосування одиниць вимірювання і правилами написання назв та позначень одиниць вимірювання і символів величин, затвердженими наказом Міністерства економічного розвитку

і торгівлі України від 04 серпня 2015 року № 914, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 25 серпня 2015 року за № 1022/27467.

Народні депутати України – члени Комітету при обговоренні законопроектів зазначили, що запропонованими змінами до Податкового кодексу України передбачено поступове приведення ставок акцизного податку на тютюнові вироби до вимог Директиви 2011/64/ЄС, що забезпечить імплементацію європейських норм у національне законодавство.

Разом з тим зазначили про потребу врахувати пропозиції висловлені Міністерством цифрової трансформації України.

Враховуючи зазначене, за результатами обговорення Комітет ухвалив:

1. Рекомендувати Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики розглянути та врахувати висловлені пропозиції під час підготовки та розгляду проектів Законів:

- про внесення змін до Податкового кодексу України щодо перегляду ставок акцизного податку на тютюнові вироби (реєстр. № 11090 від 18.03.2024), поданого Кабінетом Міністрів України;

- про внесення змін до Податкового кодексу України щодо перегляду ставок акцизного податку на тютюнові вироби (реєстр. № 11090-1 від 01.04.2024), поданий народним депутатом України Петруняком Є. В. та іншими народними депутатами України;

- про внесення змін до Податкового кодексу України щодо перегляду ставок акцизного податку на тютюнові вироби (реєстр. № 11090-2 від 01.04.2024), поданий народним депутатом України Кривошеєвим І. С.;

- про внесення змін до Податкового кодексу України щодо перегляду ставок акцизного податку на тютюнові вироби (реєстр. № 11090-3 від 03.04.2024), поданий народним депутатом України Булах Л. В. та іншими народними депутатами України;

- про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законів України щодо приведення ставок акцизного податку на тютюнові вироби до вимог європейського законодавства (реєстр. № 11090-4 від 03.04.2024), поданий народним депутатом України Южаніною Н. П. та іншими народними депутатами України.

2. Надіслати цей Висновок до Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики.

Голова Комітету

М. КРЯЧКО

